

**Programma van toetsing en afsluiting
2017-2018
3 MAVO**

Inleiding

De regelgeving van het Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs (VMBO) maakt het noodzakelijk om voor schooljaar 2017-2018 een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) op te stellen voor leerjaar 3 van het VMBO theoretische leerweg. Op het Marnix College gebruiken we hiervoor de benaming MAVO.

De verwevenheid van eindexamenjaar en pre-eindexamenjaar wordt steeds groter. De lessentabel (zie schoolgids) van de leerjaren 3 en 4 kunnen niet los van elkaar gezien worden.

Dit PTA is een groeimodel. Tezamen met het PTA MAVO 4 voor schooljaar 2018-2019 geeft het informatie over vakinhouden, toetsmomenten, wegingsfactoren, het schoolexamen en het centraal examen. Cijfers behaald in leerjaar 3 kunnen van invloed zijn voor de bepaling van het eindcijfer schoolexamen in leerjaar 4.

In dit PTA wordt aangegeven welke toetsen meetellen voor de overgang van leerjaar 3 naar 4 (voor de bevorderingsnormen zie de uitgave bevorderingsnormen en aanverwante regelingen 2017-2018) en welke toetsen daarnaast mede het schoolexamencijfer bepalen. Afzonderlijke toetsen die meewegen voor het schoolexamen mogen enkel vanaf het 2^e trimester van leerjaar 3 afgenomen worden vanaf 1 februari. Bij een enkel vak weegt het eindcijfer leerjaar 3 mee ter bepaling van het eindcijfer schoolonderzoek.

De eindbeoordeling voor het vak kunstvakken 1 moet ten minste voldoende zijn. Is dit niet het geval dan moet de leerling in MAVO 4 deelnemen aan een herkansing, om voor het eindexamen te kunnen slagen. Ook de eindbeoordelingen voor het vak lichamelijke opvoeding moet ten minste voldoende zijn. Is dit niet het geval dan krijgt de leerling een taak mee. De wetgeving rondom het vak rekenen blijft aan wijzigingen onderhevig. Op dit moment is het voldoende als de leerling de rekentoets gemaakt heeft. Bij een onvoldoende moet de leerling in het examenjaar verplicht naar het vak rekenen.

Om alle informatie bij elkaar te hebben is er voor gekozen om voor alle vakken een PTA te maken. Vakken die hun schoolexamencijfers enkel baseren op toetsen af te nemen in leerjaar 4 worden ook in het PTA MAVO 3 vermeld.

Het is voor alle betrokkenen (leerlingen, ouders, vakdocenten, mentoren, examinatoren, decaan, afdelingsleider en schoolleiding) van belang zich te houden aan de regels. Het is daarom aan te raden goed kennis te nemen van het PTA en het examenreglement.

De begeleiding van de leerlingen in 3 MAVO is ondergebracht bij de mentoren mevrouw Latta en de heer Mulders en de decaan de heer Reintjes. Zij zijn graag bereid tot overleg met de leerlingen en/of hun ouders/verzorgers. Ook met vragen over de procedure kan een ieder bij hen terecht.

De medewerkers van het Marnix College wensen de leerlingen van 3 MAVO een prettig en succesvol jaar toe.

H. Stevens
Afdelingsleider MAVO

Methode: *Op Niveau*, 2^e editie, vmbo-t

Periode	Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging	Code
oktober	30 minuten	Grammatica 1: blok 1 en 2 (<i>Hierbij wordt ook op spelling en zinsbouw beoordeeld.</i>)	1x	ov1
okt/nov	30 minuten	Spelling 1: blok 1 en 2	1x	ov2
okt/nov	50 minuten	Lezen 1: blok 1 en 2 (<i>Hierbij wordt ook op spelling en zinsbouw beoordeeld.</i>)	2x	ov3
nov-febr	max. 10 minuten	MTV/Presenteren (<i>Leerlingen presenteren tenminste drie keer minimaal drie minuten, wat gezamenlijk één cijfer oplevert.</i>)	1x	ov4
sept-april	variabel	Schrijfvaardigheid: blok 1 t/m 6 (<i>Leerlingen schrijven tussen september en april een aantal kleinere en grotere schrijfproducten in een schrijfdossier. Hiervan worden er twee beoordeeld. De opdrachten worden (deels) digitaal ingeleverd. Hierbij wordt ook op spelling en zinsbouw beoordeeld.</i>)	2x	ov5
sept-jan	variabel	GPO: Grote Praktische Opdracht. Verslag en presentatie over een vervolgopleiding. Dit cijfer telt ook in mavo 4 mee (let op: 2x!)	1x	ov6
januari	50 minuten	Grammatica 2: blok 1 t/m 4 (<i>Hierbij wordt ook op spelling en zinsbouw beoordeeld.</i>)	1x	ov7
maart-mei	50 minuten	Spelling 2: blok 1 t/m 6	1x	ov8
april	50 minuten	Vrije opdracht	1x	ov9
mei	50 minuten	Grammatica 3: blok 1 t/m 6 (<i>Hierbij wordt ook op spelling en zinsbouw beoordeeld.</i>)	1x	ov10
sept-juni	variabel	Fictiedossier (<i>Zelfstandig lezen en verwerken van vier boeken die door de docent vooraf moeten zijn goedgekeurd. In mavo 4 volgt een mondeling tentamen over zes gelezen boeken, waar deze vier deel van uitmaken.</i>)	n.g.	ov11
toetsweek einde jaar	50 minuten	Lezen 2: blok 1 t/m 6 (<i>Hierbij wordt ook op spelling en zinsbouw beoordeeld.</i>)	1x	ov12

Fictie wordt behandeld, maar niet getoetst.

Methode: Salzgitter heute

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging	Code
oktober	Repetitie	Toets 1	2x	ov1
	Repetitie	Leestoets 1	2x	ov2
	Repetitie	Toets 2	2x	ov3
	Repetitie	Toets 3	2x	ov4
Rep.week april	Repetitie	Leestoets 2	2x	ov5
	Repetitie	Toets 4	2x	ov6
	Repetitie	Toets 5	2x	ov7
	Repetitie	Kijk- Luistertoets	2x	ov8
Rep.week juni	Repetitie	Leestoets 3	2x	ov9
	So 1 t/m So 4		elk So 1x	ov10 t/m ov13

Een So duurt ongeveer 25 minuten; een repetitie één lesuur, tenzij anders wordt vermeld.

Gedurende het jaar worden teksten gelezen en ten minste één boekje. Er wordt verder gewerkt aan het leesdossier.

Bij de beoordeling van de boekverslagen **telt de Nederlandse taalverzorging mee.**

Methode: New Interface

Trimester	Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Code
sept –dec	Repetitie	Unit 1	2x	ov1
	Repetitie	Unit 2	2x	ov2
	Toets	Young Blackbird	2x	ov3
		<i>Diagnostisch luisteren</i>	0x	ov 4
dec – mrt	Toets	Luistertoets	3x	ov5
	Repetitie	Unit 3	2x	ov6
	Repetitie	Unit 4	2x	ov7
	so	Toepassing onregelmatige werkwoorden	1x	ov8
	<i>Diagnostisch lezen</i>	0x	ov9	
mrt - juni	Repetitie	Unit 5 + 6	2x	ov10
	Toets	Digitale schrijftoets	3x	ov11
	Toets	Spreekvaardigheid	3x	ov12
	Toets	Leestoets (toetsweek juni)	3x	ov13

Methode: - BuiteNLand

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging S.E.	code
Aug-nov	s.o. 30 min.	Arm & Rijk H1 Par. 1 t/m 5 blz. 8 t/m 19 met taalcontrole	1x		ov1
	Rep. 1 lesuur	Arm & Rijk H1 Par. 1 t/m 8 blz. 8 t/m 25	2x		ov2
	Actiebox	Box 2a en box 2b Leeftijdsopbouw			
	Rep. 1 lesuur	Arm & Rijk H1 Par. 6 t/m 15 blz. 20 t/m 39	2x		ov3
nov-mrt	s.o. 30 min.	Bronnen van energie H2 Par. 1 t/m 5 blz. 50 t/m 57	1x		ov4
	Rep. 1 lesuur	Bronnen van energie H2 Par. 1 t/m 9 blz. 50 t/m 67	2x		ov5
	Actiebox	Box 4a en 4b Kernenergie			
mrt-juni Rep. Week april	Rep. 1 lesuur	Bronnen van energie H2 Par. 6 t/m 15 blz. 60 t/m 79	2x		ov6
	Opstarten P.O. medio april	Plan van aanpak praktische opdracht over een van de Casus Par. 15 of 16 blz. 116 t/m 120 boek met taal controle			
	s.o. 30 min.	Grenzen & identiteit H3 Par. 1 t/m 5 blz. 88 t/m 97	1x		ov7
	Inleveren P.O. eind mei	Via de ELO schriftelijk verslag over casus Par. 15 of 16 inleveren met taalcontrole	2x	1x	ov8 se1
	Schriftelijke toets 1 lesuur	Grenzen & identiteit H3 Par. 1 t/m 15 blz. 88 t/m 117	2x		ov9

Een repetitie (rep) duurt de gehele les.

Een schriftelijke overhoring (so) circa de helft van een les.

Methodes: “Geschiedenis Werkplaats“ 3/4 vmbo-kgt, 2^e editie, Noordhoff uitgevers, informatieboek en Geschiedenis Werkplaats 3/4 vmbo-kgt 2^e editie, Noordhoff uitgevers, werkboek.

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging S.E.	code
sep-nov	s.o. ½ lesuur	Thema 1: De industriële samenleving in Nederland	1 x		ov1
	rep. 1 lesuur	Thema 1: De industriële samenleving in Nederland & Thema 2: Sociale Zekerheid	2 x		ov2
	s.o. ½ lesuur	Thema 3: Nederland en Indonesië, taalverzorging speelt een rol bij de beoordeling	1x		ov3
dec-mrt	rep. 1 lesuur	Thema 3: Nederland en Indonesië	2 x		ov4
	digitaal	Posterpresentatie over WO II waarbij taalverzorging een rol speelt in de beoordeling.	1 x		ov5
	rep. 1 lesuur	Thema 5: De Koude Oorlog	2 x	2 x	ov6 se1
apr-jun	digitaal	Thema 5: Digitaal werkstuk, taalverzorging speelt mede een rol bij de beoordeling	2 x		ov7
	s.o. ½ lesuur	Thema 7: Het Midden-Oosten	1x		ov8
	rep. 1 lesuur	Thema 6: Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945	2x	2 x	ov9 se2

Methode: Pincode 6^e editie

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	code
1 ^e sept-nov	Rep1	H1: Hoe groot is jouw welvaart? (Taalverzorging)	2x	ov1
	Werkstuk	Economisch onderwerp (digitaal inleveren) (Taalverzorging)	2x	ov2
	Rep2	H2: Wat voor consument ben jij?	2x	ov3
2 ^e nov-mrt	Rep3	H3: De bank en jouw geld	2x	ov4
	Rep4	H4: Ben je verzekerd?	2x	ov5
	Rep5	H5: Werkt dat zo?	2x	ov6
3 ^e mrt-juni	Rep6	H1 t/m 4	2x	ov7
	Rep7	H6: Productie en markt (Taalverzorging)	2x	ov8
	Rep8	H7: De overheid voor ons allemaal	2x	ov9
	Rep9	H7: De overheid voor ons allemaal en H8: Over economische grenzen	3x	ov10
		Een van bovenstaande toetsen wordt digitaal afgenomen		

Methode: Moderne Wiskunde 3 VMBO-GT 10^e editie

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging	code
1 ^e sept-dec	Rep.	H.1: Formules en grafieken	1 x	ov 1
	Rep.	H.2: Plaats en afstand	1 x	ov 2
2 ^e dec-mrt	Rep.	H.3: Statistiek + tech. vh. blok 1	2 x	ov 3
	Rep.	H.4: Rekenen met formules + H.5: Kijken en redeneren	2 x	ov 4
	Rep.	H.6: Werken met aantallen + tech. vh. blok 2	2 x	ov 5
	Rep.	H.7: Vergelijkingen oplossen	2 x	ov 6
3 ^e mrt-juni	Rep.	H.8: Hellingen en tangens	2 x	ov 7
	Rep.	H.9: Meten en redeneren + tech. vh. blok 3	2 x	ov 8
	Rep.	H.10: Grafen + H.11: Oppervlakte en inhoud	1 x	ov 9
	Rep.	H.12: Grafieken + tech. vh. blok 4	2 x	ov 10

Methode: Nask1, 3 VMBO-KGT. Pulsar 3e editie

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Code
1 ^e	SO	Grootheden en eenheden	1x	ov1
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.1 Stoffen	2x	ov2
2 ^e	Verslag	Bolle lens (digitaal en taalgebruik)	1x	ov3
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.2 Licht en beeld	2x	ov4
	Verslag	Wet van Ohm (digitaal + taalgebruik)	1x	ov5
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.3 Elektriciteit	2x	ov6
	verslag	Isolatie (digitaal + taalgebruik)	1x	ov7
	rep., schriftelijk, 1 lesuur (toetsweek)	H.4 Kracht en veiligheid	2x	ov8
	Ontwerp	Waterraket	1x	ov9
	rep., schriftelijk, 1 lesuur (toetsweek)	H.5 Energie + H.6 Weer	2x	ov10

NB Verslagen horen bij de didactische opbouw van de lessen en moeten daarom direct, zonder uitstel, worden ingeleverd op de datum die staat aangegeven op de studiewijzer (het lessenplan)

Gemiste proeven worden niet ingehaald.

Methode: Nask2, 3 VMBO-GT Pulsar (3^e editie)

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging SE	Code
1 ^e	Practicum	Branderpracticum (invulblad)	1x		ov1
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.1 Stoffen	2x		ov2
	practicum	Practicum van hoofdstuk 2	1x		ov3
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.2 Stoffen sorteren	2x		ov4
2 ^e	Practicum	Practicum van hoofdstuk 3	1x		ov5
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.3 Reacties	2x		ov6
	practicum	Practicum van hoofdstuk 4	1x		ov7
	rep., schriftelijk, 1 lesuur (toetsweek april)	H.4 Chemie in het klein	2x		ov8
	Vaardigheden	Practicum van hoofdstuk 5	1x		ov9
	rep., schriftelijk, 1 lesuur	H.5 Verbranding + H.6 Chemisch rekenen	2x	1x	ov10 se1
	Handelings- opdracht	Voldoende (wordt ook beoordeeld op taalverzorging)	n.g.		ov11

Methode: geen

Periode	Toetsduur / toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging SE	code
1 ^e	Activiteit 1 (multimedia) - Cultureel zelfportret - Culturele plattegrond - Culturele fietsroute - Animatie Activiteit 2 (theater) - Theater/ drama	1.1. maken cultureel zelfportret bezienswaardigheden aangeven op plattegrond	1x		ov1
		In groepen fietsen door Ede en culturele bezienswaardigheden fotograferen/maken collage aan -leveren via Elo Leren animeren d.m.v. fotografie/computer met workshop en eindpresentatie	1x		ov2
		1.1. maken kennis met theatersport en drama o.l.v. een gastdocent met een daaraan verbonden presentatie. Deelname Presentatie	1x		ov3
		2x		ov4	
2 ^e	Activiteit 3 (film) -Film kijken -Film / videoproject - In de rol van de regisseur Activiteit 4 en 5 (dans en muziek) – Padlet dansstijl en interview -Dans muziekpresentatie Eindopdracht	Verslag Film digitaal aanleveren via Elo, taal is beoordelingscriterium	1x		ov5
		1.1. nemen deel aan een filmworkshop o.l.v. gastdocenten. Eindproduct korte film	1x		ov6
		1.1. presentatie over regisseur	1x		ov7
		2x		ov8	
		1x		ov9	
				zie tekst	

N.B. Het eindcijfer Mavo 3 wordt ook omgezet in voldoende of goed als eindcijfer Mavo 4 op de volgende manier:

- 5 of lager betekent herkansing in MAVO 4
- 6 of 7 wordt voldoende (V)
- 8 of hoger wordt goed (G)

Methode: Eigen methode (iPad)

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Code
Augustus/ oktober	Presentatie	Zingen	1x	ov1
	Presentatie	Garageband	1 x	ov2
November/ Januari	Presentatie	Componeeropdracht	1 x	ov3
	Ontwerpen	Musiceren (cover)	2 x	ov4
Februari/ April	Presentatie	Raproject -Rapopdracht (beat en tekst)	1 x	ov5
	Presentatie	-De leerlingen presenteren hun eigen gemaakte tekst op een bestaande rapbegeleiding	1 x	ov6
Mei/ Juli	Schriftelijk	Werkstuk (artiest) (taalverzorging)	1 x	ov7
	Presentatie	STOMP - ritmische ontwerpdracht (ELO)	2x	ov8
	Presentatie	Musiceren/zingen	2x	ov9

Methode: Arti

Trimester	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging	Code
1^e sept.- nov.	Te Wt= 13 uur	2D opdracht Bad Hairday	1x	ov1
		Schetsen Doodle for Google	1x	ov2
		Eindwerkstuk Doodle for Google	1x	ov3
2^e nov.- mrt. mrt.- juni	Te Wt= 13 uur	2D opdracht: Moodboard/ sfeerblad	1x	ov4
		Mode-doelgroep/ collage	1x	ov5
		Mode eindwerkstuk	1x	ov6
	Te Wt= 13 uur T-ELO	Surrealisme schets/onderzoek	1x	ov7
		Surrealisme eindwerkstuk	1x	ov8
		Theorie surrealisme	1x	ov9

Wt= werktijd Te=tekenen Het eindcijfer beeldende vorming MAVO 3 op 1 decimaal afgerond telt 2x mee voor het schoolexamen tekenen in MAVO 4. (se1)

Methode:

Periode	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging S.E.	code
1 ^e		Voetbal Volleybal Zelfverdediging Deelnameniveau	1 x 1 x 1 x 2 x	1 x 1 x 1 x 2 x	ov1 ov2 ov3 ov4
2 ^e	*	*Onderlinge instructie Freerunning Deelnameniveau Kogelstoten Bewegen en gezondheid Softbal (indien het weer het toelaat) Deelnameniveau	2 x 1 x 2 x 1 x 1 x 1 x 2 x	2 x 1 x 2 x 1 x 1 x 1 x 2 x	ov5 ov6 ov7 ov8 ov9 ov10 ov11

* lesvoorbereiding wordt digitaal ingeleverd

N.B. Het eindcijfer Mavo 3 wordt ook omgezet in voldoende of goed als eindcijfer Mavo 4 op de volgende manier:

- 5 of lager betekent een taak
- 6 of 7 wordt voldoende (V)
- 8 of hoger wordt goed (G)

Methode: Nu Rekenen deel 2FB

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Code
1 ^e oktober	vaardigheden SO	H.7 breuken H.8 praktisch rekenen H.9 procenten		
2 ^e + 3 ^e januari	vaardigheden SO	H. 10 Meten in het vlak H. 11 Ruimtelijke figuren H. 12 statistiek en formules		
maart	Eindtoets rekenen			

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)

Het derde leerjaar staat v.w.b. LOB in het teken van het kiezen door de leerlingen van een profiel met een bijbehorend vakkenpakket voor het examenjaar, dat een goede basis biedt voor een gewenste vervolgopleiding.

Er wordt dit jaar begonnen met het samenstellen van een zogeheten *examen- en loopbaandossier* per leerling, waarvan het LOB middels een *handelingsopdracht* een verplicht deel uitmaakt.

De LOB krijgt o.m. praktisch vorm d.m.v.:

- een voorlichtingsavond voor ouders + leerlingen, verzorgd door de mentoren en de decaan
- het doorwerken van 9 hoofdstukken van de LOB-methode 'Koerswijzer' tijdens de LOB-lessen. Deze worden verzorgd door de decaan.
- Afname van de Beroepen Interesse Test en geschiktheidswijzer op de computer met het programma 'LC-Data'
- Deelname aan twee oriëntatie workshops op het MBO.
- Excursie naar het RIJC te Wageningen
- Individuele gesprekken met mentor en decaan
- Minimaal 1 dag een beroepsgerichte stage

Met dit alles willen wij bereiken dat de leerling actief bezig gaat en blijft met loopbaanoriëntatie en daardoor in staat is tot een weloverwogen keuze te komen voor een profiel met een daarbij behorend vakkenpakket.

Handelingsopdracht:

De handelingsopdracht voor het LOB bestaat uit 2 delen:

1. Deelname aan een beroepsgerichte stage van minimaal 1 gehele dag.
Verslaglegging van deze stage, inclusief afname van een interview van een beroepsbeoefenaar. De decaan bepaalt vervolgens of de kandidaat voldoende aan de opdracht heeft voldaan.
2. Deelname aan de twee oriëntatie workshops op het MBO.

Een handelingsopdracht is, ondanks dat ze niet becijferd wordt, dwingend, omdat ze niet is afgesloten zolang ze niet naar behoren is uitgevoerd.

MARNIX COLLEGE
EDE

Examenreglement
vwo/havo/vmbo,
geldig voor leerlingen die in 2019 examen doen

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen.

Artikel 1: Programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en beschikbaar gesteld.

Artikel 2: Inhoud van het examenreglement

1. Het examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit vwo–havo–mavo–vbo.
2. In alle gevallen waarin het reglement niet voorziet, beslist de rector.
3. In geval deze regeling in tegenspraak is met het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo prevaleert het Eindexamenbesluit.

Artikel 3: Afnemen van het eindexamen

1. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst één van de personeelsleden van het Marnix College aan als secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: Indeling van het examen.

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een centraal examen, dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden getoetst worden die van betekenis zijn voor het vakkenpakket van de kandidaat. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak uit het vakkenpakket van de kandidaat. Alle vakken komen in aanmerking, behalve maatschappijleer, CKV en lichamelijke opvoeding.
3. Het schoolexamen vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen, die betrekking hebben op een thema uit het profiel waarin de kandidaat het onderwijs volgt.

Artikel 5: Toelating tot het eindexamen.

1. Het bevoegd gezag stelt de kandidaten van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen
2. Buitengewone omstandigheden daargelaten, kan een kandidaat in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handelingsdelen heeft afgerond.

Artikel 6: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kunnen door de rector maatregelen worden genomen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in nader aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan, met uitzondering van de kandidaten die bij hun afdelingsleider een meerderjaardigheidsverklaring hebben ondertekend. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel door de rector wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
4. Indien een examinerator ten aanzien van enig deel van het eindexamen procedureel onzorgvuldig of nalatig is geweest, kunnen door de rector maatregelen worden genomen, mits de zaak aanhangig is gemaakt binnen twee weken na de toetsdatum of inleverdatum.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector, noch enig lid van het bevoegd gezag, deel uitmaken. De samenstelling en werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement.

Dit reglement is op het Marnix College aanwezig en wordt, op verzoek, ter inzage gegeven. Jaarlijks wordt de samenstelling van de commissie van beroep gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.

Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, aan de rector, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

Artikel 7: Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 8: Gespreid examen.

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, aan kandidaten die door langdurige ziekte of overmacht belemmerd worden om zich voor te bereiden op een geheel eindexamen, toestemming geven het eindexamen over 2 schooljaren te spreiden.
2. De regeling van de herkansing (art.28) is in haar geheel van toepassing op beide examenjaren. Concreet houdt dit in dat de kandidaat in beide jaren recht heeft op een herkansing in één van de vakken waarin hij in dat jaar centraal examen heeft gedaan in het eerste tijdvak.
3. De regelgeving die geldt voor het eindexamen in het algemeen is ook van toepassing op gespreide examens.

Artikel 9: Afwijking wijze van examineren

1. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een medische verklaring is of een deskundigenverklaring die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a, genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigheidsverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

De afwijking kan voor zover het centraal examen betreft bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 10: Bewaren examenwerk

a. Schoolexamen

1. De examinatoren dienen het schriftelijke werk van de kandidaten, de voor elk werk toegekende cijfers, een exemplaar van de opgaven, en de eventuele beoordelingsnormen te bewaren gedurende zes maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten.

b. Centraal examen

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in Artikel 56 van het Examenbesluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij het centrale examen gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

c. Inzien examenwerk

1. Alle kandidaten kunnen het schriftelijk werk van het schoolexamen inzien tijdens de klassikale nabespreking. Indien een kandidaat met gegronde reden afwezig is, biedt de examinator de kandidaat op diens verzoek alsnog de gelegenheid het werk in te zien, binnen vier weken nadat het werk gemaakt is, maar voor de definitieve vaststelling van het eindresultaat van het schoolexamen.
2. Het schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de secretaris van de examencommissie door de kandidaat, en indien deze minderjarig is door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, worden ingezien
3. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd.
4. Het examenwerk mag niet worden gekopieerd.

Hoofdstuk 2: Inhoud van het examen

Artikel 11: Examenprogramma

1. Het eindexamen voor vwo en havo omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel,
 - b. de vakken van het profieldeel van een van de profielen waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk en
 - c. vakken van het vrije deel van elk profiel,
 - d. de rekentoets
2. Het eindexamen vwo gymnasium omvat in elk geval het vak Latijnse taal en cultuur of het vak Griekse taal en cultuur. Het kan beide omvatten.
3. De totale studiebelasting van de gekozen vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel moet voldoen aan de eisen gesteld in het inrichtingsbesluit W.V.O.
4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken van het gemeenschappelijk deel voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met derde lid, of vijfde lid, van het inrichtingsbesluit W.V.O.
5. Daarnaast geldt een vrijstelling voor de rekentoets voor een kandidaat die al een diploma heeft van een andere schoolsoort en die als onderdeel daarvan de rekentoets heeft afgelegd behorend bij zijn huidige schoolsoort. Hoewel er formeel sprake is van een vrijstelling, telt op het vwo een eerder behaald cijfer voor de rekentoets wel mee in de kernvakkenregeling en daarmee in de uitslagbepaling (zie artikel 27, lid 4 en 5).
6. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet W.V.O., omvat:
 - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
 - b. de twee vakken van het profiel waaronder tevens begrepen is het profielwerkstuk
 - c. in het vrije deel twee nog niet in het profiel gekozen vakken met dien verstande dat het profiel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn;
 - d. de rekentoets

Artikel 12: Keuze van de eindexamenvakken.

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van artikel 11, in welke vakken zij examen willen afleggen. Deze keuze geldt voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3: Het schoolexamen

Artikel 13: Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
2. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden toetsweken georganiseerd.
Buiten deze weken worden mondelinge, schriftelijke of praktische onderdelen van het schoolexamen afgenomen volgens een in het programma van toetsing en afsluiting gepubliceerde regeling.
Voor toetsen die buiten de toetsweken worden afgenomen en die niet met een vaste datum zijn opgenomen in het repetitierooster, geldt dat de docent minstens een week van te voren zowel mondeling als schriftelijk aankondigt waar en wanneer de toets wordt afgenomen. Voor mondelinge examens en practica wordt een lijst gepubliceerd die voor de kandidaten op een duidelijk zichtbare plaats in de school en/of in de ELO is in te zien.
3. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten. In uitzonderlijke gevallen kan de rector een kandidaat toestemming verlenen het schoolexamen af te sluiten uiterlijk vier dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. De rector kan in afwijking van lid 3 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. Het profielwerkstuk wordt ten laatste afgerond in het examenjaar.
6. In uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de rector, kan de school de kandidaat in de gelegenheid stellen het profielwerkstuk alsnog af te sluiten na aanvang van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld.
7. Een vmbo- kandidaat die niet slaagt, doet alle toetsen, opdrachten en handelingsdelen van het examenjaar opnieuw met uitzondering van een afgerond en met “voldoende” of “goed” beoordeeld profielwerkstuk.
8. Een kandidaat die voor de tweede maal in havo 5 of vwo 6 zit, hoeft vakken die alleen met een schoolexamen afgesloten worden en waarvoor het eindcijfer 6 of hoger was, niet opnieuw te doen. Hetzelfde geldt voor praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald. Een profielwerkstuk dat met het eindcijfer 4 of 5 beoordeeld is, mag opnieuw gemaakt worden. Alle overige resultaten behaald in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, vervallen.
9. Een kandidaat die H4, V4 of V5 doubleert, kan in overleg met de afdelingsleider besluiten afgesloten vakken waarvoor het eindcijfer 7 of hoger is gehaald en praktische opdrachten waarvoor het cijfer 7,0 of hoger is gehaald, niet over te doen.
Resultaten die voor bovenstaande afgesloten vakken en praktische opdrachten gehaald zijn in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, blijven dan staan en tellen mee voor het (school)examen. Een kandidaat die in H4 of V5 doubleert en het profielwerkstuk afrondt met een eindcijfer lager dan een 6, mag besluiten het profielwerkstuk overnieuw te maken.
10. Voor de rekentoets gelden aparte landelijke regels: de resultaten van de rekentoets vervallen voor doublanten in het voor-examenjaar en voor gezakte leerlingen.

Artikel 14: Beheer examendossier

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de afdelingsleider is verantwoordelijk voor het centraal beheer per kandidaat van: een overzicht van de gevolgde vakken (met de bijbehorende studielast) en het geheel van cijfers en andere beoordelingen die meetellen voor het schoolexamen; voorts is de afdelingsleider verantwoordelijk voor het beheer van profielwerkstukken;
- de decaan is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het toekomstdossier;
- de docent CKV/KV1 is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kundossier;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees- en schrijfdossier van hun vak;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het leesdossier literatuur voor hun vak;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van verslagen, schriftelijke toetsen, een kopie van werkstukken en foto/videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van kandidaten;

Artikel 15: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfers worden vastgesteld;
- c. welk cijfer hij heeft behaald voor het profielwerkstuk, op vwo en havo
- d. de beoordeling van het profielwerkstuk, op het vmbo
- e. het resultaat van de rekentoets

Artikel 16: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten afgerond tot een geheel getal, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal. Daarbij wordt naar boven afgerond indien de eerste decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. Bij het afronden van het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten op één decimaal nauwkeurig, wordt naar boven afgerond indien de tweede decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
4. In afwijking van het eerste lid, worden de vakken CKV, KV1 en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. De beoordeling van het vak l.o. gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het vak, zoals blijkend uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk op vwo en havo wordt door de begeleidende docent beoordeeld met een geheel cijfer. Het profielwerkstuk op het vmbo wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”, door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.

Artikel 17: Verhinderung en/of in gebreke blijven

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van artikel 6 van toepassing.
2. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer 1 wordt toegekend indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider uit naam van de rector.
3. Indien een kandidaat tijdens het examenjaar door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of indien de kandidaat minderjarig is, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
4. De secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geenuitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
5. Indien de afdelingsleider of de secretaris van het eindexamen overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel. Hij stelt de betrokken examinerator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinerator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de afdelingsleider het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.
6. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 2 tot en met lid 4 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent de afdelingsleider het verlangde uitstel niet.
7. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. N.B. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de rector het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de afdelingsleider op te nemen over deelname aan de zitting.
Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf een beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
8. In bijzondere gevallen kan de rector besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
9. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan de afdelingsleider in overleg met de betrokken docent een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
10. Indien een kandidaat een praktische opdracht zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet inlevert op de uiterste inleverdatum, dan kan de

- afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de opdracht vervolgens zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet binnen een week na het verstrijken van de uiterste inleverdatum wordt ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend voor de praktische opdracht.
11. Indien een kandidaat uit M3, H4, V4 of V5 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoegen” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de kandidaat aan het einde van het schooljaar een handelingsdeel nog niet heeft afgerond, krijgt de kandidaat van de overgangsvergadering een taak voor dit onderdeel. Als de taak niet naar genoegen is uitgevoerd, wordt de kandidaat na de zomervakantie de toegang tot alle lessen ontzegd, totdat is vastgesteld dat de taak voldoende is gemaakt.
 12. Indien een kandidaat uit M4, H5 of V6 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoegen” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om het werk aan het handelingsdeel na lestijd op school te voltooien. Als het handelingsdeel niet naar genoegen wordt afgerond, kan de kandidaat niet toegelaten worden tot het centraal examen.
 13. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen op het afgesproken tijdstip zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, geen (lees)dossier inlevert, zal het betrokken mondeling of schriftelijk schoolexamen niet worden afgenomen en zal voor het betreffende onderdeel een 1 worden toegekend.
 14. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen een (lees)dossier inlevert dat niet aan de gestelde eisen voldoet, kan eveneens het cijfer 1 worden toegekend, uitsluitend na overleg met de afdelingsleider.
 15. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste vier weken, voor zover dit uitstel niet strijdig is met artikel 13, lid 3 en 4. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
 - a. ontvangt een kandidaat uit het vmbo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
 - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
 16. Indien een kandidaat zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste twee weken. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
 - a. ontvangt een kandidaat uit het vmbo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
 - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
 17. Technische mankementen (defecte printers e.d.) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moeten worden ingeleverd, zijn geen geldige reden voor het te laat inleveren.

18. Kandidaten die digitale toetsen niet kunnen maken door technische onvolkomenheden waaraan zij zelf schuldig zijn (bijvoorbeeld wachtwoord kwijt, te beperkte schijfruimte), krijgen het cijfer 1 voor de betreffende toets, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider uit naam van de rector.

Artikel 18: Herkansingsregeling schoolexamen en rekentoets

1. Onder de herkansingsregeling vallen uitsluitend toetsen met open en gesloten vragen. Schriftelijke overhoringen vallen niet onder de herkansingsregeling.
2. Maatschappijleer wordt alleen in 4 vwo onderwezen en wordt in 4 vwo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 vwo, zal in het 1e trimester van 5 vwo gelegenheid zijn voor het herkansen van één toets van Maatschappijleer.
3. Vakken die alleen in 4 havo onderwezen worden (Maatschappijleer en CKV) worden in 4 havo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 havo, zal in het 1e trimester van 5 havo gelegenheid zijn voor het herkansen van één toets van Maatschappijleer.
4. De rekentoets wordt afgenomen in 5 vwo, 4 havo en 3 vmbo. Kandidaten krijgen driemaal de gelegenheid de rekentoets te herkansen. Een kandidaat die zakt en vervolgens voor het tweede achtereenvolgende jaar eindexamen doet, moet de rekentoets opnieuw doen en heeft slechts tweemaal de gelegenheid om de rekentoets te herkansen. .
Leerlingen die overstappen van 3 havo naar 4 vmbo krijgen driemaal de gelegenheid de rekentoets af te leggen.
5. Het schoolexamen is ingedeeld in 4 perioden:
periode 1: van de start van het schoolexamen tot het einde van het voor-examenjaar;
periode 2: het eindexamenjaar t/m de tentamenweek in eind oktober/begin november;
periode 3: het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 2 t/m de tentamenweek van eind januari/begin februari
periode 4: het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 3.
6. Voor het totaal van de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4, geldt in 5 havo en 6 vwo dat elke kandidaat het recht heeft in totaal één toets te herkansen uit periode 2 (in periode 3) en één toets uit periode 3 (in periode 4). Als een kandidaat geoorloofd afwezig is bij een toets, mag hij de betreffende toets wel inhalen, maar niet herkansen. In vmbo 4 geldt voor de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4 dat elke kandidaat het recht heeft één toets per vak te herkansen uit periode 2 of 3, met een maximum aantal van twee. Deze herkansing vindt plaats op nader aan te wijzen dagen in periode 4.
Het vak Maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel vmbo, neemt in het examenbesluit een bijzondere positie in.
Kandidaten die voor dat vak een eindcijfer hebben behaald lager dan 6, krijgen de mogelijkheid een herexamen af te leggen in periode 4.
7. Bij alle herkansingen geldt: het hoogste cijfer telt.
8. Onvoldoende cijfers die het gevolg zijn van fraude, komen niet in aanmerking voor herkansing.
9. De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van de artikelen uit de herkansingsregeling.
10. Kandidaten die voor het eindexamen gezakt zijn en doubleren in 6 vwo of 5 havo, krijgen de gelegenheid in het 1^e trimester van het examenjaar maximaal 2 toetsen uit het voor-examenjaar (periode 1) te herkansen.

Hoofdstuk 4: Regeling van het centraal examen

Artikel 19: Tijdvakken en afname centraal examen

1. Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 20: Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. Alle kandidaten dienen bij een examen uiterlijk 10 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
2. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgave gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
5. Het werk mag niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen en grafieken.
6. De kandidaat vermeldt zijn examennummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
7. Tassen, jassen, mobiele telefoons en andere elektronische apparatuur (bijvoorbeeld smartwatches) die niet vermeld staat op de lijst met toegestane hulpmiddelen voor het examen, dienen buiten de examenruimte te worden achtergelaten.
8. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben. De toegestane hulpmiddelen worden voor aanvang van de zitting gecontroleerd.
9. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
10. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
11. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de rector, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.
12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.
13. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur, zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring, beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

14. Een kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele en complete werk bij een van de toezichthouders. Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten.
15. Kandidaten mogen na inlevering van het werk de zaal verlaten vanaf een uur na de opening van de zitting tot een kwartier voor het einde van de zitting. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, geen der kandidaten de examenzaal.
16. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. Deze regel geldt ook voor uitwerk- of kladpapier. De opgaven, en het uitwerk- en kladpapier, mogen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
17. Gemaakt werk dat eenmaal de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de surveillerende docent worden ingenomen. Een kandidaat, die de zaal verlaten heeft, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
18. Eenmaal gemaakt en ingeleverd werk behoudt zijn geldigheid.

Artikel 21: Gecommitteerden

1. Het bevoegd gezag wijst, na koppeling van de scholen door DUO, voor elke school voor vwo, havo of vmbo één of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt tot de afloop van de herkansing. Indien de Minister er om verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommitteerden ter aanwijzing voor.
2. Indien het bevoegd gezag een leraar van een school heeft aangewezen als gecommitteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.

Artikel 22: Correctie centraal examen

1. De rector doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de rector. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de score die zijn voorgeschreven door de CEVO.
2. De rector doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de betrokken gecommitteerde toekomen.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid toe.
4. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

Artikel 23: Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. Het cijfer wordt afgeleid uit de door het CEVO beschikbaar gestelde omrekenings-tabellen.

Artikel 24: Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamens te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede de bijzondere omstandigheden die een afwijkende wijze van examineren rechtvaardigen.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector.

Hoofdstuk 5: Uitslag, herkansing, diplomering

Artikel 25: Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien het eerste cijfer achter de komma 5 of meer is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer, met dien verstande dat het wordt afgerond tot een geheel cijfer, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal.
4. Voor de rekentoets is door het Cito een geheel cijfer toegekend uit de reeks van 1 tot en met 10.

Artikel 26: Vaststelling uitslag

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 27: Uitslag

1. Voor kandidaten voor het eindexamen vmbo gelden vanaf het examen van 2017 de volgende eisen:
 - de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
 - het eindcijfer voor het vak Nederlands is minstens een 5
 - de rekentoets is afgelegdAls de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:
 - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
 - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
 - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel en voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” is behaald.
3. Bij de uitslagbepaling voor een kandidaat die eindexamen havo of vwo afgelegd heeft, speelt het zogenoemde combinatiecijfer een rol. Op de havo is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk. Op het atheneum en het gymnasium is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor maatschappijleer en het profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal. Dat gebeurt zoals beschreven in artikel 25, lid 2.
4. Voor kandidaten voor het eindexamen havo gelden vanaf het examen van 2017 allereerst de volgende eisen:

- de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
- de rekentoets is afgelegd
- de eindcijfers voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde zijn minstens een 5 en er is maximaal één 5 als eindcijfer toegestaan voor deze drie vakken (dit heet de kernvakkenregeling)

Als de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:

- voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt

5. Voor kandidaten voor het eindexamen vwo gelden vanaf het examen van 2017 allereerst de volgende eisen:

- de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
- de eindcijfers voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde en voor de rekentoets zijn minstens een 5 en er is maximaal één 5 als eindcijfer toegestaan voor de drie vakken Nederlands, Engels en wiskunde en de rekentoets (dit heet de kernvakkenregeling)

Als de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:

- voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt

6. In aanvulling op het vierde en vijfde lid geldt dat op de havo het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel moet zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”; en dat op het vwo het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en het vak CKV –indien gevolgd- moeten zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”. Bovendien mag geen van de eindcijfers van de onderdelen van het zogenoemde combinatiecijfer lager zijn dan 4.

7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 28 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 28, eerste lid, geen toepassing vindt.

8. **De manier waarop de rekentoets na 2018 meetelt in de zak/slaagregeling wordt regelmatig aangepast. Of bovenstaande regelingen in 2019 en 2020 nog gelden, is nu nog niet duidelijk.**

Artikel 28: Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Het betreffende vak moet betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.

2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.
4. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan voor de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een lager cijfer, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en 25 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 29: Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. op vwo en havo de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede het cijfer voor het profielwerkstuk
 - c. op het vmbo het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding op de havo,
 - e. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming (indien gevolgd) en lichamelijke opvoeding op het vwo,
 - f. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg vmbo.
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken,
 - h. het combinatiecijfer in vwo en havo, alsmede
 - i. de uitslag van het eindexamen.
 - j. de uitslag van de rekentoets
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst
5. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 30: Slotbepaling

De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van een of meer artikelen uit dit examenreglement.

Ede, september 2017